

แนวคิดเรื่องความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2459 – 2543 และแนวทางเพื่อการก้าวสู่
ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ ตามการรับรู้ของ
ผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศรัณย์ เลิศรักษ์มงคล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2543
ISBN 974-13-0913-9
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ADMINISTRATOR'S PERSPECTIVES ON INTERNATIONALIZATION
OF CHULALONGKORN UNIVERSITY FROM 2459 – 2543 B.E. AND
DIRECTIONS TOWARDS THE INTERNATIONAL STANDARDS OF
THE INSTITUTION ACCORDING TO PERCEPTIONS OF
UNIVERSITY ADMINISTRATORS

Mr.Saran Lerdrakmongkol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Education in Foundations of Education

Department of Foundations of Education

Faculty of Education

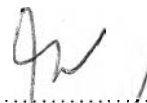
Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0913-9

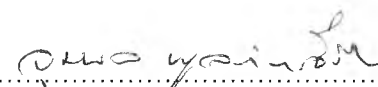
หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวคิดเรื่องความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2459-2543 และแนวทางเพื่อการก้าวสู่ความเป็น
มหาวิทยาลัยระดับนานาชาติตามการรับรู้ของผู้บริหาร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดย นายศรัณย์ เลิศศรีภักษ์มงคล
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

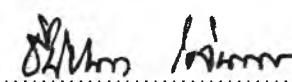

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลาร์ตน)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวรรณการ์ สัจกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชินชนก โควินท์)

ศรัณย์ เลิศรักर्मงคล : แนวคิดเรื่องความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2459 - 2543 และแนวทางเพื่อการก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (THE ADMINISTRATOR'S PERSPECTIVES ON INTERNATIONALIZATION OF CHULALONGKORN UNIVERSITY FROM 2459 - 2543 B.E. AND DIRECTIONS TOWARDS THE INTERNATIONAL STANDARDS OF THE INSTITUTION ACCORDING TO PERCEPTIONS OF UNIVERSITY ADMINISTRATORS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์สวัสดิ์ จงกล, 414 หน้า. ISBN 974-13-0913-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิวัฒนาการของความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) นำเสนอแนวทางในการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อการก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตีความและเรียบเรียงนำเสนอเป็นแบบพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า

1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีวิวัฒนาการของความเป็นนานาชาติมาโดยลำดับนับตั้งแต่การประดิษฐานมหาวิทยาลัยเป็นต้นมา ในระยะต้นของการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย หรือการริเริ่มงานใหม่ จะเป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ หลังปี พ.ศ.2510 จนถึงปี พ.ศ.2524 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มมีการแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือกับต่างประเทศในทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนคณาจารย์กับหลายมหาวิทยาลัยมากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะระยะดังกล่าวจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้พัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้วยการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยให้รับผิดชอบบัณฑิตศึกษาให้นิสิตบัณฑิตศึกษาไทยและชาวต่างประเทศที่มาศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเฉพาะกรณี หรือสมัครเป็นนิสิตบัณฑิตศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2543) ความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ปรากฏชัดในด้านของการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ นิสิต การแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือทางวิชาการและการวิจัย การจัดหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับนานาประเทศมากขึ้น ไม่เพียงแต่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้รับความช่วยเหลือเท่านั้น ทั้งนี้เพราะโดยรวมแล้วมหาวิทยาลัยมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ มากขึ้น และในปัจจุบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังได้กำหนดเป้าหมายความเป็นนานาชาติไว้เป็นนโยบายหลักของมหาวิทยาลัยทั้งในแผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 8 และแผนระยะยาวที่จะดำเนินต่อไป

2) แนวทางในการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อการก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาตินั้น พบว่าผู้บริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เห็นว่า มหาวิทยาลัยจะต้องสร้างความยอมรับให้เกิดขึ้นในประชาคมมหาวิทยาลัยนานาชาติ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ ด้านการวิจัย ศักยภาพของบุคลากร การส่งเสริมบรรยากาศของการสร้างความรู้ และการเรียนรู้ทุกระดับภายใต้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติที่ชัดเจนขึ้น

ภาควิชา สรรตศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต..... *ศรัณย์ เลิศรักर्मงคล*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *ดร.สวัสดิ์ จงกล*

##4183790027: MAJOR FOUNDATIONS OF EDUCATION

KEY WORD ADMINISTRATOR'S PERSPECTIVES/INTERNATIONALIZATION/CHULALONGKORN UNIVERSITY

SARAN LERDRAKMONGKOL: THE ADMINISTRATOR'S PERSPECTIVES ON INTERNATIONALIZATION OF CHULALONGKORN UNIVERSITY FROM 2459-2543 B.E. AND DIRECTIONS TOWARDS THE INTERNATIONAL STANDARDS OF THE INSTITUTION ACCORDING TO THE PERCEPTIONS OF UNIVERSITY'S ADMINISTRATORS. THESIS ADVISOR: ASST.PROF.CHUMPOL POOLPATARACHEWIN, PH.D. THESIS CO-ADVISOR : MR.SWAT CHONGKOL, 414 pp. ISBN 974-13-0913-9

The objectives of this research are:-

1. To study the development of the internationalization of Chulalongkorn University.
2. To present proposals towards developing Chulalongkorn University on becoming an international university. This documentary research comprises two methods namely documentation analysis and in-depth interview. The collected data were then, analyzed interpreted synthesized. Whereby inductive conclusions were drawn, and research outcome was presented in descriptive manner.

The findings of this research are:-

1) Participation in international cooperation conducted by Chulalongkorn University has been gradually developed since the royal decree commanded by King Vajravudh to honour and name the first tertiary institute as Chulalongkorn University in 1917. During the formative years the needs for developing desirable standard or the initiative attempt the University would seek cooperation from international organization. This was mainly due to the constraints and shortages of significant resources to upgrade the standard. After 1967 till 1981 the University began to participate in international co-operations on equal term alias reciprocal activities mainly exchange programmes for professor or student, common research project, and curriculum improvement to facilitate foreign professor and student to study in various faculties. Since 1982 bilateral and international programmes have been gradually developed to promote both qualitative and quantitative activities at the sophisticated level. Furthermore various institutions were set up to manage international cooperation activities with a view to realize the university policy to fully participate in full fledge international co-operations.

2) In terms of the trend to develop international co-operation conducted by Chulalongkorn University, it was found that most of high level university administrators express their view that the University has to improve and maintain the high or world class standard in all kinds of performance to induce the recognition among the global university community. The areas which have to be carefully developed, perceived by the high level administrator, were the pursue and maintenance of excellence in academic affairs, research, high caliber of lecturers and professors, the promotion of desirable atmosphere and environment to foster efficient and effective learning and instruction in every field of study both for Thai students, professors and international partners.

Department of Foundations of Education
 Field of study Foundations of Education
 Academic Year 2000

Student's signature.....*[Signature]*
 Advisor's signature.....*[Signature]*
 Co-Advisor's signature.....*[Signature]*

กิตติกรรมประกาศ

หากจะถือว่า การวิจัยและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการเรียบเรียงงานที่ให้ผลบางอย่างบางประการต่อใคร ๆ หรือผู้ใดแล้ว สำหรับผู้วิจัยนั้นถือว่างานชิ้นนี้ได้ให้ประสบการณ์อันสูงค่าต่อผู้วิจัยก่อนอื่นใด ทั้งในด้านของความอดทน ความมีสติ การรู้จักพิจารณาไตร่ตรองสิ่งที่กระทำอยู่อย่างต่อเนื่อง นอกเหนือไปจากการเป็นบทฝึกในการทำงานวิชาการที่หนักหน่วงบทหนึ่ง ตลอดระยะเวลาของการดำเนินการวิจัย ซึ่งโอกาสในข้อนี้เป็นโอกาสที่หาได้ยากยิ่ง ครั้งหนึ่งในชีวิตการศึกษาของตัวผู้วิจัยเอง

นอกเหนือไปจากความดีของงานวิจัยฉบับนี้ที่ได้มีส่วนเป็นบทฝึกที่เข้มงวดอย่างยิ่งเท่าที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังสำนึกในความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน และ อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล ที่ได้กรุณาแนะแนวทางในการเรียบเรียงงาน เพิ่มเติมข้อมูล ชัดเจนแตกต่างวัตถุประสงค์ที่จะกระจายอยู่ให้รวมกันเป็นงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ รวมทั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อันประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล และ อาจารย์ ดร.ชื่นชนก โควินท์ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขณะเดียวกันผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพวรรณ เลขะวณิช อาจารย์ ดร.อมรวิชัย นาครทรรพ ที่ได้ร่วมให้แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ในเบื้องต้น

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย คือ ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล ศาสตราจารย์ นายแพทย์ จรัส สุวรรณเวลา ศาสตราจารย์ ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย สุมิตร ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ รองศาสตราจารย์ ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์

กราบขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัชฌา วงศ์โสธร คุณเพชร ภูริวัฒน์ คุณปนัดดา นิลพงา คุณเฟื่องอรุณ ปรีดีดิถิก คุณประสมสุข ปาณปถุณง์ คุณอุตร กลิ่นเอี่ยม คุณแก้วทิพย์ ประจักษ์จิตร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทุกหน่วยงาน ตั้งแต่สำนักบริหารแผนและการคลัง สำนักบริหารวิชาการ สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานสารสนเทศ สำนักวิจัยกิจ หอประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบุคคลที่มีส่วนให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ต่อผู้วิจัยทั้งโดยตรงและโดยอ้อมทุกท่าน

กราบขอบพระคุณบุพการี และครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ปลูกฝังความรู้ ความคิด สติปัญญาและให้การส่งเสริมผู้วิจัยในทุกทางตลอดเวลาที่ผ่านมา นับตั้งแต่ในชั้นปฐมวัย ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มาได้อย่างราบรื่นเป็นอันดี และนำความรู้มาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้สนับสนุนทุนการวิจัยในครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ พรทิพย์ อันทิวโรทัย คุณนฤมล บุลนิม ดร.ภาณุวัฒน์ ภัคดีวงศ์ นาวาเอกหญิง อนงค์นุช ภูยานนท์ คุณเกศินี หล้าปิ่นตา นิสิตดุขภูมิตตพัฒนาศึกษาทุกท่าน ที่ช่วยเป็นแรงสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ คุณประภาพรพรณ ศรีศิริ ที่ได้ช่วยเหลือในการพิมพ์ต้นฉบับอย่างเข้มแข็ง และเพื่อน ๆ นิสิตคณะครุศาสตร์อีกเป็นจำนวนมากที่เกื้อกูลด้วยดีเสมอมา ซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อการทำงานประสานกันต่อไปในอนาคต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	14
ขอบเขตของการวิจัย.....	14
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	16
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
2. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
3. การนำเสนอ.....	18
3 ความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	19
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับนานาประเทศ :	
พื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่ความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	19
ความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	29
ระยะที่หนึ่ง : ระยะที่มีการพัฒนาการเรียนการสอน	
ในระดับปริญญาบัตร (พ.ศ.2459-2478).....	29
ระยะที่สอง : ระยะที่มีการขยายการเรียนการสอน	
ในระดับปริญญาตรี (พ.ศ.2479-2504).....	43
ระยะที่สาม : ระยะของการพัฒนาการศึกษาค้นคว้า	
ในระดับบัณฑิตศึกษา (พ.ศ.2502-2508).....	52
ระยะที่สี่ : ระยะที่มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษา	
ที่เน้นด้านการศึกษาวิจัย (พ.ศ.2510-2524).....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ระยะที่ห้า : ระยะที่มีการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการ มีส่วนร่วมกับนานาชาติ (พ.ศ.2525-2543).....	72
4 แนวคิดเรื่องความเป็นนานาชาติและแนวทางเพื่อการก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย ระดับนานาชาติของผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	133
ตอนที่ 1 แนวคิดเรื่องความเป็นนานาชาติของผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย...	134
1. ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	134
2. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ จรัส สุวรรณเวลา อดีตรองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	135
3. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ.....	137
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย สุมิตร อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	138
5. รองศาสตราจารย์ ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ รองผู้อำนวยการสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์.....	140
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ.....	141
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ คณบดีคณะครุศาสตร์.....	142
8. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	143
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ รองคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	144
ตอนที่ 2 แนวทางเพื่อการก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ.....	145
1. ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	145
2. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ จรัส สุวรรณเวลา อดีตรองอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	145

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ อดีตผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ.....	146
4. รองศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย สุมิตร อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	147
5. รองศาสตราจารย์ ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ รองผู้อำนวยการสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์.....	148
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ.....	149
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน คณบดีคณะครุศาสตร์.....	150
8. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	151
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ รองคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	151
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	153
สรุปผลการวิจัย	
ตอนที่ 1 วิวัฒนาการของความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	155
1.1 ระยะเวลาที่หนึ่ง : ระยะเวลาที่มีการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับ ปริญญาบัตร (พ.ศ.2459-2487).....	155
1.2 ระยะเวลาที่สอง : ระยะเวลาที่มีการขยายการเรียนการสอนในระดับ ปริญญาตรี (พ.ศ.2479-2504).....	155
1.3 ระยะเวลาที่สาม : ระยะเวลาของการพัฒนาการศึกษาขั้นค้ำในในระดับ บัณฑิตศึกษา (พ.ศ.2502-2508).....	156
1.4 ระยะเวลาที่สี่ : ระยะเวลาที่มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาวิจัย (พ.ศ.2510-2524).....	156
1.5 ระยะเวลาที่ห้า : ระยะเวลาที่มีการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการ มีส่วนร่วมกับนานาชาติ (พ.ศ.2525-2543).....	157

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 วิวัฒนาการของความเป็นนานาชาติด้านต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	157
2.1 ด้านการมีกิจกรรมการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับนานาชาติประเทศ...	157
2.2 ด้านการรับหรือแลกเปลี่ยนคณาจารย์ นิสิต ตลอดจนบุคลากรของมหาวิทยาลัยระหว่างกัน.....	158
2.3 ด้านการรับหรือแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือสนับสนุนทางการวิจัยวิชาการหรือทางเทคนิคระหว่างกัน.....	161
2.4 ด้านการรับหรือแลกเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนการสอนระหว่างกัน.....	162
2.5 ด้านการวางนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อให้เกิดผลของการพัฒนาขึ้น.....	163
ตอนที่ 3 แนวคิดเรื่องความเป็นนานาชาติและแนวทางเพื่อการก้าวสู่ความเป็นนานาชาติ ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติของผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	163
3.1 แนวคิดเรื่องความเป็นนานาชาติ.....	163
3.2 แนวทางเพื่อการก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ.....	164
อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	
1. บริบทที่เกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการของความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	165
2. การกำหนดเกณฑ์ (Criteria) ที่ชัดเจนของความเป็นนานาชาติ.....	168
3. การให้ความสำคัญและการส่งเสริมเรื่องความเป็นนานาชาติ.....	170
3.1 การให้ความสำคัญและการส่งเสริมในด้านนโยบาย.....	170
3.2 การให้ความสำคัญและการส่งเสริมในด้านการปฏิบัติ.....	170
ข้อเสนอแนะ	
1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	171
2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ.....	172
3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ.....	172
4. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	172

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	176
ภาคผนวก.....	190
ประวัติผู้วิจัย.....	414

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ก	สรุปวิวัฒนาการของความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	132
ข	สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติของผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	152
ค	สรุปภาพรวมการวิจัย.....	174